

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет

Педагогічна наука і освіта XXI століття

Науково-методичний журнал

Випуск 5

Засновано у 2023 році

Рівне – 2025

УДК 37: 001 «20»

П 24

Педагогічна наука і освіта XXI століття: науково-методичний журнал. Вип. 5. / М-во освіти і науки України, Рівнен. держ. гуманіт. ун-т; упоряд.: Г. П. Пустовіт; ред. кол.: Г. П. Пустовіт, Н. О. Остапчук та ін. Рівне: РДГУ, 2025. 422 с.

Тематична спрямованість наукового фахового видання. Спеціальності, за якими видання публікує наукові праці: А1 Освітні науки; А2 Дошкільна освіта; А3 Початкова освіта; А4 Середня освіта (за предметними спеціалізаціями); А5 Професійна освіта (за спеціалізаціями); А6 Спеціальна освіта; А7 Фізична культура і спорт.

Наказом Міністерства освіти і науки України № 920 від 26.06.2024 р. електронний науково-методичний журнал РДГУ «Педагогічна наука і освіта XXI століття» включений до Переліку наукових фахових видань України (категорія «Б») у галузі А Освіта (спеціальності – А1, А2, А3, А4, А5, А6, А7).

Фаховий електронний науково-методичний журнал РДГУ «Педагогічна наука і освіта XXI століття» індексується міжнародною наукометричною базою даних Index Copernicus International: <https://journals.indexcopernicus.com/search/details?id=133628>

Редакційна колегія

Головний редактор: **ПУСТОВІТ Григорій Петрович**, доктор наук, професор, завідувач кафедри теорії і методики виховання, Рівненський державний гуманітарний університет (м. Рівне, Україна).

Заступник головного редактора: **ОСТАПЧУК Наталія Олександрівна**, кандидат педагогічних наук, доцент, професор кафедри інформаційно-комунікаційних технологій та методики викладання інформатики, Рівненський державний гуманітарний університет (м. Рівне, Україна).

Члени редколегії

ANDROSZCZUK Irena, доктор габілітований, професор, професор кафедри Педагогіки праці та андрагогіки Академії педагогіки спеціальної імені Марії Гжегожевської у Варшаві (Республіка Польща).

ВИХРУЩ Анатолій Володимирович, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри української мови, Тернопільський національний медичний університет імені І. Горбачевського (м. Тернопіль, Україна).

GLUCHMAN Vasil, PhD, професор філософії та етики, декан факультету мистецтв Пряшівського університету (Словаччина);

ДИЧКІВСЬКА Ілона Миколаївна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри дошкільної педагогіки і психології та спеціальної освіти імені проф. Т.І. Поніманської, Рівненський державний гуманітарний університет (м. Рівне, Україна).

КОБИЛЯНСЬКИЙ Олександр Володимирович, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри безпеки життєдіяльності та педагогіки безпеки, Вінницький національний технічний університет (м. Вінниця, Україна).

КОЛЯДА Наталія Миколаївна, доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри соціальної педагогіки і соціальної роботи, Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини (м. Умань, Україна).

КУЧАЙ Тетяна Петрівна, доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри педагогіки та психології, Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II (м. Берегове, Україна).

ПАВЕЛКІВ Катерина Миколаївна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри іноземних мов, Рівненський державний гуманітарний університет (м. Рівне, Україна).

PELEKH Yurii, доктор габілітований, професор, професор кафедри шкільної педагогіки педагогічного факультету Жешувського університету (Республіка Польща),

ПЕТРЕНКО Оксана Борисівна, доктор педагогічних наук, професор, проректор з інноваційної діяльності і міжнародного співробітництва, Рівненський державний гуманітарний університет (м. Рівне, Україна).

ROBIRCHENKO Natalia, доктор габілітований, професор, професор надзвичайний на факультеті суспільних та гуманітарних наук Державного вищого навчального закладу імені Вітелона в Легніці (Республіка Польща).

САВЧУК Борис Петрович, доктор історичних наук, професор, професор кафедри педагогіки та освітніх технологій ім. Б. Ступарика, Карпатський національний університет імені Василя Стефаника (м. Івано-Франківськ, Україна).

СЯСЬКА Інна Олексіївна, доктор наук, доцент, завідувачка кафедри біології, здоров'я людини та фізичної терапії, Рівненський державний гуманітарний університет (м. Рівне, Україна).

ЮЗИК Ольга Протасівна, доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри інформаційно-комунікаційних технологій та методики викладання інформатики, Рівненський державний гуманітарний університет (м. Рівне, Україна).

БАЛІКА Людмила Миколаївна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії і методики виховання, Рівненський державний гуманітарний університет (м. Рівне, Україна).

WILAVUCH Ivan, доктор філософії, PhD, викладач І клініки анестезіології і інтенсивної терапії, Варшавський медичний університет (Республіка Польща).

ГУДОВСЕК Оксана Анатоліївна, кандидат педагогічних наук, доцент, професор кафедри педагогіки початкової, інклюзивної та вищої освіти, Рівненський державний гуманітарний університет (м. Рівне, Україна).

КАЗАНІШЕНА Наталія Вікторівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри біології та екології, Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка (м. Кам'янець-Подільський, Україна).

КІНДРАТ Вадим Кирилович, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедрою теорії і практики фізичної культури і спорту, Рівненський державний гуманітарний університет (м. Рівне, Україна).

КОСТОЛОВИЧ Тетяна Василівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії і методик початкової освіти, Рівненський державний гуманітарний університет (м. Рівне, Україна).

ПЕТРЕНКО Сергій Вікторович, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри інформаційних технологій та моделювання, Рівненський державний гуманітарний університет (м. Рівне, Україна).

REBISZ Slawomir, доктор освітнього менеджменту, доцент, доцент кафедри досліджень школи і медіа, Жешувський університет (Польща);

SKWAREK Beata, доктор наук гуманітарних, доцент факультету суспільних і гуманітарних наук Державного вищого навчального закладу імені Вітелона в Легніці (Республіка Польща).

ЦІПАН Тетяна Степанівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії і методики виховання, Рівненський державний гуманітарний університет (м. Рівне, Україна).

Упорядники: проф. Пустовіт Г. П., проф. Петренко О. Б., доц. Ціпан Т. С., доц. Баліка Л. М., Бабяр А. А.

Науково-бібліографічне редагування: наукова бібліотека РДГУ.

Оприлюднено за рішенням Вченої ради РДГУ (протокол № 12 від 30 жовтня 2025 р.)

Редакційна колегія не завжди поділяє точку зору авторів.

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2025

ЗМІСТ

Вихрущ А. Методологічна культура аспірантів: теорія та практика	7
Журба К. Військово-патріотичне виховання старшокласників в умовах війни	17
Zvaruch I. Artificial intelligence of learning the foreign language	29
Пустовіт Г., Петренко І., Шалівська Ю. Стратегічні концепти формування професійно-педагогічної компетентності викладача закладу вищої освіти	39
Кравченко О., Сафін О., Мась Н. Професійні вимоги до фахівця з каністерапії за рубежом	50
Пантюк Т., Микитин О., Дроздовська М., Ключник Г., Комарницька О. Інклюзивне освітнє середовище закладу дошкільної освіти як детермінанта природовідповідного розвитку дитини	68
Petrenko O., Kiziuk O. Pragmatics of translating gender-oriented advertising	79
Юзик О. Технологія цифрового залучення здобувачів вищої освіти спеціальностей А2 Дошкільна освіта та А4 Середня освіта до створення власного медіаконтенту	88
Баліка Л., Бричок С., Філоненко Р. Організація самостійної роботи здобувачів вищої освіти у процесі вивчення дисциплін педагогічного циклу	99
Білецький В., Присяжнюк І., Сяська Н. Математичні підходи у STEM-освіті	110
Бондар І. Мотиваційно-ціннісний складник професійної підготовки майбутніх фахівців у галузі історичної та громадянської освіти	122
Ваколюк А., Чепурка О. Роль ігрових технологій у формуванні здоров'язбережувальної компетентності учнів молодшого шкільного віку	130
Вінтоняк О. Рівнева та галузева структуризація професійної підготовки фахівців у педагогічних училищах і коледжах України (кінець ХХ – початок ХХІ століть)	141
Генсіцька-Антонюк Н., Сяська Н. Розв'язування компетентнісних задач на уроках математики	155

Гоголь Т., Гоголь В. Диференційований підхід до підготовки волейболістів університетських команд з урахуванням їхнього ігрового амплуа	164
Гудовсек О. Методологічні засади професійної підготовки майбутніх учителів образотворчого мистецтва: аналіз провідних дихотомій у філософії мистецтва Ф. Шеллінга та К. Леві-Стросса	175
Данкович О. Цінності студентів-медиків у міжнародному науковому дискурсі	186
Корнієнко І. Проблеми педагогічної освіти в Україні на сучасному етапі	197
Костолович М. Особливості структури трансверсальної компетентності майбутнього вчителя географії	205
Кривенко Ю., Кривенко Р. Ефективність використання сучасних інноваційних технологій у тренувальному процесі гандболістів високої кваліфікації	218
Левчук В. Концепти понятійно-категорійного апарату підручника з фізики та його науково-методичного забезпечення	229
Lewczuk I., Karlova T., Rashidi B. Zasady zarządzania i socjalne podstawy rehabilitacji wojskowych, uczestników działań wojennych	244
Moroz L., Danilova N., Michuda N., Kovaliuk V. Improving it students' terminological vocabulary in the process of learning English	259
Остапчук Н., Павлова Н. Освітній стартап як інструмент трансформації професійної діяльності педагога	268
Петренко С. Методологічні засади та системні характеристики професійної підготовки ІТ-фахівців в умовах освітньо-інформаційного середовища університету	278
Плахотнік О., Плахотнік О. Порівняльний аналіз підготовки доктора філософії (PhD) в системах вищої освіти України та Європейського Союзу	289
Сіткар Т., Мазур І.-С., Ожга М. Формування практичних навичок програмування у здобувачів вищої освіти засобами фреймворку Kivy	305
Stetsa N. Perspektywy realizacji europejskich modeli pracy socjalnej w Ukraine	315
Сухомлинська Л., Чала Н. Освітні реформи 1950–60-х років в епістолярії В. Сухомлинського	327

Trofimchuk V., Vashai Y., Nosalchuk I., Dorosh H., Nosalchuk H. Teachers' digital literacy as a key requirement of the «New Ukrainian school»	340
Троценко В., Войтенко А. Підготовка майбутніх учителів фізичної культури до організації фізкультурно-оздоровчої діяльності: теоретичне узагальнення	353
Троценко В., Троценко Т., Кривенко Р., Сембрат С. Особливості спрямованого впливу рухливих ігор з елементами туризму на формування моральних якостей учнів ЗЗСО	362
Антонюк М. Microsoft Copilot як цифровий ресурс у системі навчання інформаційно-комунікаційним технологіям під час підготовки бакалаврів у ЗВО	371
Нестерук С., Синевич Б. Методичні підходи при викладанні теми Голокосту в контексті фахової підготовки вчителя-філолога	381
Капральцев Д. Проектна діяльність як засіб формування фахових і креативних компетентностей майбутніх бакалаврів образотворчого мистецтва, декоративно-прикладного мистецтва та реставрації	389
Пилипчук А. Навчальні плани програм подвійних дипломів: нормативні засади та практичні виклики	399
Уманець С. Методичні засади використання генеративного штучного інтелекту в освітньому процесі: виклики та можливості	409

УДК 378.14(477):34

DOI: [10.35619/pse.vi5.110](https://doi.org/10.35619/pse.vi5.110)

Андрій ПИЛИПЧУК

здобувач PhD

зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки

Рівненського державного гуманітарного університету,

м. Рівне, Україна

ORCID: 0009-0004-8682-9756

e-mail: Andre199631@gmail.com

НАВЧАЛЬНІ ПЛАНИ ПРОГРАМ ПОДВІЙНИХ ДИПЛОМІВ: НОРМАТИВНІ ЗАСАДИ ТА ПРАКТИЧНІ ВИКЛИКИ

Анотація. Розкрито нормативні засади та процедуру розроблення навчального плану як ключового документа, що визначає організацію освітнього процесу в закладі вищої освіти. Обґрунтовано актуальність упровадження академічної мобільності здобувачів освіти у програмах подвійних дипломів. Здійснено порівняльний аналіз навчальних планів спеціальностей «Професійна освіта (Цифрові технології)» Рівненського державного гуманітарного університету та «Інформатика» Університету Яна Длугоша у м. Ченстохові (Польща). Програму подвійних дипломів розроблено кафедрою цифрових технологій та методики навчання інформатики на основі угоди про співпрацю між РДГУ та польським університетом. Аналіз навчальних планів обох університетів показав, що документи мають спільні й відмінні риси. Їх об'єднує наявність загального, фахового і вибіркового блоків, дисциплін, а також орієнтація на формування фахових компетентностей. Особливістю навчальних планів є взаємозв'язок теоретичної і прикладної складових, діяльнісні засади навчання. Розкрито процедуру перезарахування кредитів, отриманих у закладах-партнера, а також визначено ризики, що виникають під час реалізації програм подвійних дипломів, пов'язаних з різницею в обсягах навчального навантаження та структурою дипломів. Доведено, що впровадження таких програм потребує узгодженої нормативної бази та ефективної міжуніверситетської координації.

Ключові слова: подвійний диплом, заклад-партнер, перезарахування кредитів, навчальний план, вибіркові дисципліни.

Постановка проблеми. Відповідно до Закону України «Про вищу освіту» заклади вищої освіти (ЗВО) самостійно розробляють і затверджують освітньо-професійні програми (ОПП) та навчальні плани [3]. ЗВО мають певну академічну автономію щодо діяльності, спрямованої на організацію, забезпечення й реалізацію процесу професійної підготовки майбутніх фахівців. Водночас ЗВО зобов'язані враховувати нормативно-встановлені стандарти вищої освіти, які регламентують вимоги до змісту ОПП, очікуваних результатів навчання та компетентностей, що мають бути сформовані у здобувачів освіти [4]. На основі зазначених документів визначається перелік освітніх компонент, вивчення яких забезпечує загальний розвиток і професійне становлення майбутніх фахівців.

Крім того, система професійної підготовки майбутніх фахівців має розвиватися науково обґрунтовано на засадах Болонського процесу та загальних принципів Європейського простору вищої освіти. Відповідно до цілей Стратегії розвитку вищої освіти в Україні пріоритетними завданнями є реалізація академічної мобільності [8]. Враховуючи окремі чинники, вітчизняні ЗВО укладають угоди про співпрацю із зарубіжними партнерами. Ці угоди передбачають участь здобувачів вищої освіти та викладачів у міжнародних освітніх проєктах, спільних дослідженнях, навчанні за програмами подвійних дипломів та інших форм міжнародної академічної комунікації.

Аналіз останніх досліджень із проблеми. Українські науковці відзначають, що країна впевнено просувається шляхом європейської інтеграції у сфері освіти. Попри наявність власної унікальної системи вищої освіти та структури підготовки фахівців, особливого значення набуває паралель зі стратегією й системністю польського підходу, який розглядається як важливий орієнтир професійної підготовки фахівців [10]. Інтеграція до європейського освітнього простору вищої освіти потребує узгодження як організаційних, так і змістових аспектів підготовки здобувачів вищої освіти. Відповідно до методичних рекомендацій щодо впровадження узгоджених спільних освітніх програм та практики видачі спільних (подвійних) дипломів, відмінності між навчальними планами різних закладів можуть, з одного боку, ускладнювати академічну мобільність студентів, а з іншого – створювати додаткові можливості для обміну досвідом [5].

Зазначені відмінності вимагають гнучких рішень, серед яких – коригування тривалості навчання шляхом продовження або скорочення семестру, а також використання інших інструментів удосконалення навчального плану як базового нормативного документа ЗВО. У навчальному плані, розробленому на основі ОПП, фіксується перелік та кредитний обсяг освітніх компонентів у межах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ЄКТС), послідовність їх вивчення, форми проведення навчальних занять, регламент освітнього процесу та форми контролю. Кожен із цих структурних елементів має важливе значення для якісної організації академічної мобільності, оскільки забезпечує узгодженість освітнього процесу між різними ЗВО. Особливої ваги у цьому контексті набувають механізми нарахування кредитів ЄКТС, оскільки вони визначають можливості визнання результатів навчання. Це є принциповим чинником у реалізації програм подвійних дипломів. Як підкреслює Т. Димань та ін., здобувачі вищої освіти не отримують кредити лише за факт відвідування занять чи перебування за кордоном – вони повинні виконати вимоги щодо оцінювання, визначені закордонним ЗВО [2]. Такий підхід відображає ключові засади європейської системи вищої освіти – результативну спрямованість, коли акцент робиться не на формальній участі в освітньому процесі, а на досягненні результатів навчання. Обґрунтуванням цієї тези слугує

думка вчених про те, що освітні програми у країнах Європейського Союзу розробляються з урахуванням актуальних потреб ринку праці і, як наслідок, мають прикладний характер [7]. У цьому контексті для українських ЗВО постають нові виклики, пов'язані з необхідністю забезпечення прозорості програм й удосконалення механізмів визнання навчальних досягнень.

Мета статті – розкрити роль навчальних планів в організації освітнього процесу та здійснити порівняльний аналіз планів освітніх програм подвійних дипломів за спеціальностями «Професійна освіта (Цифрові технології)» (РДГУ) та «Інформатика» (Університет Яна Длугоша у місті Ченстохові, Польща).

Для досягнення окресленої мети необхідно вирішити такі завдання: проаналізувати нормативну базу, що регламентує розробку та зміст навчальних планів ЗВО; визначити місце навчального плану в організації освітнього процесу; охарактеризувати особливості формування навчальних планів у межах програм подвійних дипломів; провести порівняльний аналіз навчальних планів РДГУ та УЯД у Ченстохові; виявити сильні сторони, проблемні аспекти та перспективи вдосконалення навчальних планів у програмах подвійних дипломів.

Виклад основного матеріалу дослідження. Навчальний план як нормативний документ ЗВО, що розробляється відповідно до ОПП та структурно-логічної схеми навчання, визначає перелік і обсяг освітніх компонентів у кредитах ЄКТС, послідовність їх вивчення, форми проведення навчальних занять та їх обсяг, графік освітнього процесу, а також форми підсумкового контролю. Навчальний план регламентує календарний графік освітнього процесу з визначенням періодів навчання, екзаменаційних сесій, практик, канікул та підсумкових атестацій. Його центральним елементом є план освітнього процесу, що визначає розподіл освітніх компонент, визначених ОПП за семестрами, зазначенням підсумкових форм контролю за кожною компонентою. Цей план також фіксує обсяг годин на вивчення освітніх компонент, тижневе навантаження та інші параметри, що є необхідними для ефективної реалізації ОПП.

Програма подвійних дипломів є продовженням освітнього процесу, що реалізується у РДГУ та в Університеті Яна Длугоша (УЯД) у місті Ченстохові (Польща). Ця програма була розроблена кафедрою цифрових технологій та методики навчання інформатики на основі угоди про спільну освітню діяльність, укладена між зазначеними університетами у 2016 р. У межах програми здобувачі освіти РДГУ, починаючи з 2-го курсу, мають можливість вступити до УЯД на 1 курс і далі продовжувати навчання у двох закладах. Слід зауважити, що для здобуття диплому польського університету здобувач освіти повинен виконати щонайменше 50% навчального навантаження (кредитів ЄКТС) безпосередньо перебуваючи у польському закладі.

Після успішного завершення навчання здобувачі освіти отримують український і польський дипломи, якими присвоєно такі кваліфікації:

- «бакалавр з професійної освіти (Цифрові технології). Педагог професійного навчання. Фахівець з інформаційних технологій» (РДГУ);
- «бакалавр» за спеціальністю «Інформатика» (УЯД).

Аналіз навчальних планів українського і польського ЗВО демонструє, що їхня структура має як спільні риси, так і певні відмінності. Документи об'єднують три основні блоки: 1) загальний (містить освітні компоненти, що забезпечують фундаментальну і базову підготовку); 2) фаховий (охоплює дисципліни, спрямовані на формування і розвиток професійних компетентностей); 3) вибіркового (передбачає перелік дисциплін, з якого студенти самостійно обирають курси для формування індивідуальної освітньої траєкторії). На рис. 1 відображено відсотковий розподіл кредитів між основними структурними блоками аналізованих навчальних планів.

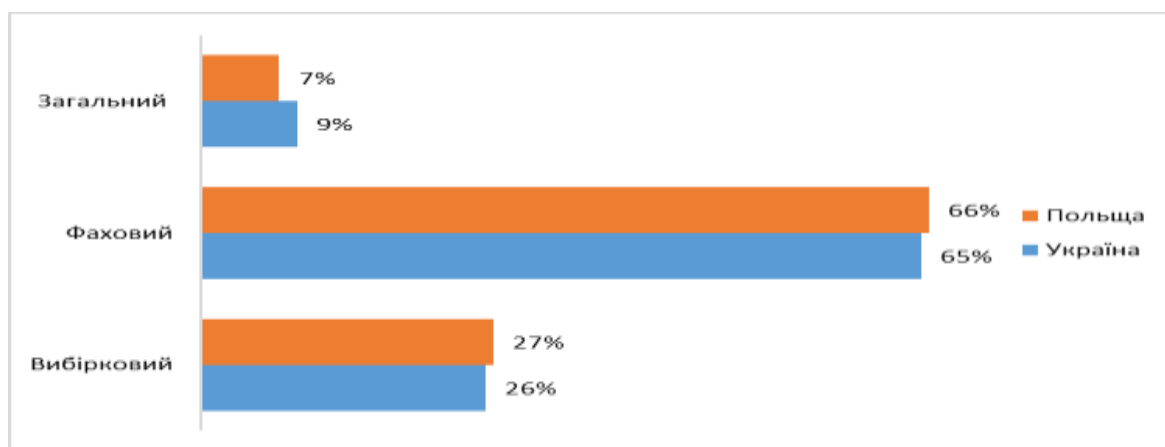

Рис. 1. Відсотковий розподіл кредитів за трьома блоками

Ще однією спільною рисою навчальних планів є поєднання фундаментальної освіти з професійною підготовкою майбутніх фахівців. Це означає, що здобувачі освіти мають можливість не лише отримати базові знання з гуманітарних, соціальних і природничих дисциплін, а й опанувати фахові компоненти, спрямовані на розвиток професійних умінь і навичок, набуття досвіду праці за спеціальністю.

Також навчальні плани обох університетів поєднують теоретичну і прикладну складові освітнього процесу, поступово надаючи пріоритет саме діяльнісним засадам. У такий спосіб ОПП реагують на потреби ринку праці, який вимагає від випускників ЗВО не лише знань, а й здатності ефективно застосовувати їх у професійних ситуаціях. Тому важливими компонентами навчальних планів є виробничі практики й інші форми співпраці з роботодавцями, що сприяють адаптації студентів до майбутньої професійної діяльності.

Слід зазначити, що проаналізовані навчальні плани мають і певні відмінності. Їх детальне вивчення показує ризики реалізації програм подвійних

дипломів на практиці. Зокрема, у РДГУ навчання бакалаврів триває 4 роки й передбачає 240 кредитів, тоді як в УЯД – 3,5 роки та 210 кредитів. Різниця у 30 кредитів дає змогу зберегти педагогічний напрям ОПП РДГУ.

Відповідно до угоди та навчальних планів обох університетів частина дисциплін вивчається безпосередньо в РДГУ та автоматично визнається й зараховується в УЯД. У довідниковому виданні розкрито процедуру зарахування кредитів як «трансфер», що є процесом «одержання кредитів, присвоєних в одному формальному контексті... та визнаних в іншому формальному контексті з метою отримання кваліфікації» [1]. Зарахування кредитів ЄКТС у закладі-партнері можливе за умови попереднього чи паралельного вивчення дисципліни у домашньому ЗВО, тобто студент уже вивчив курс у РДГУ або вивчає його впродовж семестру, що прогнозований навчальним планом УЯД.

Як показала практика, узгодження навчальних планів РДГУ та УЯД потребувало внесення низки змін, зокрема щодо переліку дисциплін і кількості кредитів, відведених на їх опанування. У результаті можна констатувати якісні трансформації у структурі дисциплін навчального плану РДГУ. Важливою складовою цих змін є варіативна частина навчального плану, якій, як зазначає Н. Павлова, «властиві такі характеристики, як гнучкість, динамічність і диференційованість» [6]. Дисципліни, що входять до цієї частини навчального плану, не повинні дублювати зміст обов'язкових курсів, а навпаки – мають урізноманітнювати навчально-пізнавальну діяльність здобувачів освіти.

Розглянемо особливості формування і реалізації вибіркового блоку більш детально. В УЯД формування індивідуального плану здобувача освіти передбачає процедуру вибору дисциплін із двох блоків (рис. 2).

Рис. 2. Напрямки формування вибіркового блоку дисциплін в УЯД

Перший блок охоплює 26 кредитів і містить дисципліни загально-професійної підготовки. У цьому блоці, крім дисциплін є курсові роботи й дипломний проект. Другий блок – містить дисципліни відповідних спеціалізацій й становить 30 кредитів. Формування індивідуального плану здобувача освіти в РДГУ відбувається за іншою схемою в частині вибірових освітніх компонентів,

що передбачає вибір одного із напрямків: інженерія програмного забезпечення (орієнтована на проектування, розробку, тестування та підтримку програмних систем) або комп'ютерна графіка і дизайн (спрямована на вивчення інструментів комп'ютерної графіки, мультимедіа, 3D-моделювання, веб- та графічного дизайну). Загалом, вчені обґрунтовують актуальність побудови індивідуальних освітніх траєкторій здобувачів освіти, акцентуючи увагу на змісті, формах і методах навчання, а також на ролі самонавчання як ключового чинника успішної освітньої діяльності [9].

Проаналізуємо особливості навчальних планів (за 2022 н.р.) і процедуру перезарахування результатів навчання. Однією з умов перезарахування є узгодження силабусів дисциплін (зміст, кредити, години), що вивчаються у двох університетах. На рис. 3 наведено приклад освітніх компонентів РДГУ, кредити яких зараховуються в УЯД. Так, за перший рік навчання в УЯД відбувається перезарахування 30 кредитів (14 у першому і 16 у другому семестрах). Ще 30 кредитів студенти здобувають в УЯД (16 у першому та 14 у другому семестрі). Важливо зазначити, що для зарахування кредитів у польському університеті дисципліни мають вивчатися або в попередніх семестрах, або паралельно в Україні. Прикладом паралельного вивчення є іноземна мова, яка в РДГУ викладається впродовж IV семестру і в цьому ж навчальному році зараховується в УЯД. Перезарахування в інших семестрах УЯД здійснює за тією ж схемою. Терміни навчання в закладах освіти не є синхронними. Так, студенти в РДГУ складають державну атестацію та отримують дипломи, тоді як в УЯД освітній процес триває ще один семестр і завершується захистом дипломного проєкту.

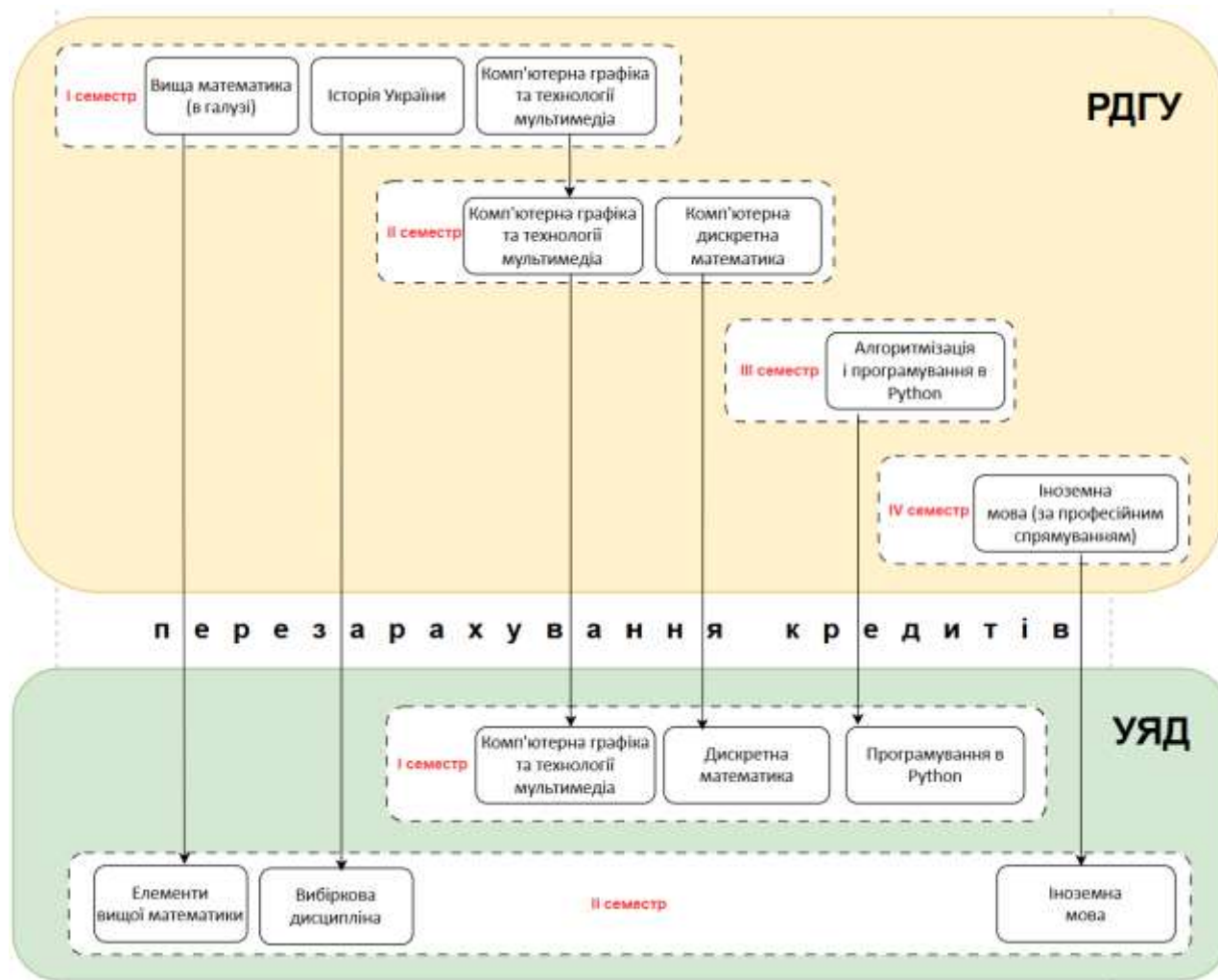

Рис. 3. Перезарахування в УАД кредитів ЄКТС, здобутих студентами в РДГУ

Висновки і перспективи подальших розвідок. Навчальний план є основним нормативним документом, що визначає структуру й організацію освітнього процесу у ЗВО. Програми подвійних дипломів виступають ефективним інструментом розвитку академічної мобільності здобувачів освіти. Порівняльний аналіз навчальних планів спеціальностей «Професійна освіта (Цифрові технології)» (РДГУ) та «Інформатика» (УАД) засвідчив наявність спільних і відмінних рис, що зумовлює необхідність узгодження освітніх компонентів та інших чинників організації освітнього процесу. Спільною рисою навчальних планів є поєднання фундаментальної і професійної підготовки, інтеграція теоретичних знань із практичними вміннями, а також поступове зміщення акцентів на діяльнісний підхід у навчанні. Процедура перезарахування кредитів ЄКТС забезпечує взаємне визнання результатів навчання та є важливою умовою успішної реалізації програм подвійних дипломів. Формування

вибіркового блоку дозволяє побудувати індивідуальні освітні траєкторії здобувачів освіти. Різні терміни завершення навчання у ЗВО потребують додаткової організаційної координації, але не перешкоджають ефективному впровадженню програми подвійних дипломів. Між здобувачами освіти різних країн існують відмінності у навчальних уподобаннях, способах навчання, тому методи організації навчально-пізнавальної діяльності, її мотивації й реалізації потребують окремого дослідження.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система: довідник користувача. Львів: Вид-во Львівської політехніки. 2015. 106 с.
2. Європейський простір вищої освіти та Болонський процес: навчально-методичний посібник. Т.М.Димань, О.А.Боньковський, А.Г.Вовкогон. БНАУ. 2017. Одеса: НУ «ОМА», 2017. 106 с.
3. Закон України «Про вищу освіту». Відомості Верховної Ради (ВВР) України. 2014. № 37-38, ст. 2004. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> (дата звернення: 10.08.2025)
4. Міністерство освіти і науки України. Затверджені стандарти вищої освіти. URL: https://mon.gov.ua/osvita-2/vishcha-osvita-ta-osvita-doroslikh/naukovo-metodichna-rada-ministerstva-osviti-i-nauki-ukraini/zatverdzheni-standarti-vishchoi-sviti?_cf_chl_tk=1Sbszn Bcx FJOW2yb_JKcG8W3PN54j7ZEjHRvCRZSS78-1758139460-1.0.1.1-QBeoWhaKs5zjb8_HsL1J iWQxxOmP1PVbi1oqLEEABwM (дата звернення: 10.08.2025)
5. Наказ № 518 від 27 березня 2025 р. «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо реалізації узгоджених спільних освітніх програм та видачі спільних (подвійних) дипломів». URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-metodychnykh-rekomendatsii-shchodo-realizatsii-uzghodzhennykh-spilnykh-osvitnikh-prohram-ta-vydachi-spilnykh-podviinykh-dyplomiv> (дата звернення: 10.08.2025)
6. Павлова Н. С. Професійна підготовка вчителя інформатики крізь призму освітньо-професійної програми «Середня освіта (Інформатика)». *Науковий часопис НПУ ім. М. П. Драгоманова. Серія № 5. Педагогічні науки : реалії та перспективи*. 2022. № 88. С. 166–172. DOI:10.31392/NPU-nc.series5.2022.88.33
7. Різак Г. В., Ципляк Н. О., Голуб О. В. Створення інноваційних освітніх програм в Україні: досвід і рекомендації країн ЄС. *Академічні візії*. 2023. № 22. <https://doi.org/10.5281/zenodo.8272020>
8. Стратегія розвитку вищої освіти в Україні на 2022–2032 роки [Електронний ресурс] : розпорядження Кабінету Міністрів України від 23 лютого 2022 р. № 286-р. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/rizne/2020/09/25/rozvitku-vishchoi-osviti-v-ukraini-02-10-2020.pdf> (дата звернення: 10.08.2025)
9. Юрченко А. О., Острога М. М., Козолуп О. О. Побудова індивідуального навчального плану для реалізації індивідуальної освітньої траєкторії. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми* 2024. Вип. 71. С. 186-193. DOI: 10.31652/2412-1142-2024-71-186-193
10. Yuzyk O., Pelekh Y., Voitovych I., Pavlova N., Briukhovetska I., Sirenko P., Yuzyk M. Peculiarities of Professional Training of Informatics and Mathematics Teachers at Universities in Poland and Ukraine. *Data-Centric Business and Applications. Lecture Notes on Data Engineering and Communications Technologies*. 2024. Vol. 213. P. 1–13. https://doi.org/10.1007/978-3-031-62213-7_1

REFERENCES

1. Ievropeiska kredytna transferno-nakopychuvalna systema [European Credit Transfer and Accumulation System]: dovidnyk korystuvacha. Lviv: Vyd-vo Lvivskoi politekhniki, 2015. 106 s. [in Ukrainian]
2. Ievropeyskyi prostir vyshchoi osvity ta Bolonskyi protses [The European Higher Education Area and the Bologna Process]: navchalno-metodychnyi posibnyk. T.M.Dyman, O.A.Bonkovskyi, A.H.Vovkohon. BNAU, 2017. Odesa: NU «OMA», 2017. 106 s. [in Ukrainian]
3. Zakon Ukrainy «Pro vyshchu osvitu» [Law of Ukraine «On Higher Education»]. *Vidomosti Verkhovnoi Rady (VVR) Ukrainy*. 2014. No. 37-38. s. 2004. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> (data zvernennia: 10.08.2025). [in Ukrainian]
4. Ministerstvo osvity i nauky Ukrainy. Zatverdzeni standarty vyshchoi osvity [Approved Standards of Higher Education]. URL: https://mon.gov.ua/osvita-2/vishcha-osvita-ta-osvita-doroslikh/naukovo-metodichna-rada-ministerstva-osviti-i-nauki-ukraini/zatverdzeni-standarti-vishchoi-sviti?__cf_chl_tk=ISbsznBcxFJOW2yb_JKcG8W3PN54j7ZEjHRvCRZSS78-1758139460-1.0.1.1-QBeoWhaKs5zjb8_HsL1JiWQxxOmP1PVbi1oqLEEABwM (data zvernennia: 10.08.2025). [in Ukrainian]
5. Nakaz No. 518 vid 27 bereznia 2025 r. «Pro zatverdzhennia Metodychnykh Rekomendatsii Shchodo Realizatsii Uzghodzhenykh Spilnykh Osvitnykh Prohram ta Vydachi Spilnykh (Podviinykh) Dyplomiv» [On Approval of Methodological Recommendations for the Implementation of Agreed Joint Educational Programs and the Issuance of Joint (Double) Diplomas]. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-metodychnykh-rekomendatsii-shchodo-realizatsii-uzghodzhenykh-spilnykh-osvitnykh-prohram-ta-vydachi-spilnykh-podviinykh-dyplomiv> (data zvernennia: 10.08.2025). [in Ukrainian]
6. Pavlova N. S. Profesiina pidhotovka vchytelia informatyky kriz pryzmu osvitno-profesiinoi prohramy «Serednia osvita (Informatyka)» [Professional Training of Computer Science Teachers through the Prism of the Educational and Professional Program «Secondary Education (Computer Science)»]. *Naukovyi chasopys NPU im. M. P. Drahomanova*. Seriia No. 5. Pedahohichni nauky : realii ta perspektyvy. 2022. No. 88. S. 166–172. <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2022.88.33>. [in Ukrainian]
7. Rizak H. V., Tsypliak N. O., Holub O. V. Stvorennia innovatsiinykh osvitnykh prohram v Ukraini: dosvid i rekomendatsii krain YeS [Creating Innovative Educational Programs in Ukraine: Experience and Recommendations from EU Countries]. *Akademichni vizii*. 2023. No. 22. <https://doi.org/10.5281/zenodo.8272020> [in Ukrainian]
8. Stratehiia rozvytku vyshchoi osvity v Ukrainina 2022–2032 roky [Strategy for the Development of Higher Education in Ukraine for 2022–2032] [Elektronnyi resurs]: rozporiadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 23 liutoho 2022 r. No. 286-r. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/rizne/2020/09/25/rozvitku-vishchoi-osviti-v-ukraini-02-10-2020.pdf> (data zvernennia: 10.08.2025). [in Ukrainian]
9. Iurchenko A. O., Ostroha M. M., Kozolup O. O. Pobudova indyvidualnoho navchalnoho planu dlia realizatsii indyvidualnoi osvitnoi traiektorii [Development of an Individual Study Plan for the Implementation of an Individual Educational Trajectory]. *Suchasni informatsiini tekhnologii ta innovatsiini metodyky navchannia v pidhotovtsi fakhivtsiv: metodolohiia, teoriia, dosvid, problemyu* 2024. Vyp. 71. S. 186–193. <https://doi.org/10.31652/2412-1142-2024-71-186-193> [in Ukrainian]
10. Yuzyk O., Pelekh Y., Voitovych I., Pavlova N., Briukhovetska I., Sirenko P., Yuzyk M. Peculiarities of Professional Training of Informatics and Mathematics Teachers at Universities in Poland and Ukraine. *Data-Centric Business and Applications. Lecture Notes on Data Engineering and Communications Technologies*. 2024. Vol. 213. P. 1–13. https://doi.org/10.1007/978-3-031-62213-7_1

**CURRICULA OF DOUBLE DEGREE PROGRAMS:
REGULATORY FRAMEWORK AND PRACTICAL CHALLENGES**

Andrii PYLYPCHUK

PhD Candidate in Speciality 011 Educational, Pedagogical Sciences
Rivne State University for the Humanities,
Rivne, Ukraine

ORCID: 0009-0004-8682-9756

e-mail: Andre199631@gmail.com

Abstract. The normative foundations and procedure for developing a curriculum as a key document that determines the organization of the educational process in a higher education institution are disclosed. The relevance of implementing academic mobility for students in double degree programs is substantiated. A comparative analysis of the curricula for the specialties «Professional Education (Digital Technologies)» at Rivne State University of Humanities and «Computer Science» at Jan Długosz University in Częstochowa (Poland) has been conducted. The double degree program was developed by the Department of Digital Technologies and Methods of Teaching Computer Science based on a cooperation agreement between RSUH and the Polish university. The analysis of the curricula of both universities revealed that the documents share common and distinctive features. They are united by the presence of general, professional, and elective blocks of disciplines, as well as an orientation toward the formation of professional competencies. A distinctive feature of the curricula is the interconnection between theoretical and applied components, and activity-based learning principles. The procedure for credit transfer obtained at partner institutions is outlined, and risks arising during the implementation of double degree programs, related to differences in workload volumes and diploma structures, are identified. It is proven that the introduction of such programs requires a coordinated regulatory framework and effective inter-university coordination.

Keywords: double degree, partner institution, credit transfer, curriculum, elective disciplines.

Стаття надійшла до редакції 16.08.2025р.

Стаття прийнята до друку після рецензування 29.08.2025 р.

Електронне науково-методичне видання

**Педагогічна наука і освіта
XXI століття**

Науково-методичний журнал

Випуск 5

Упорядники:

**проф. Пустовіт Г. П., проф. Петренко О. Б., доц. Ціпан Т. С.,
доц. Баліка Л. М., Бабяр А. А.**

**Науково-бібліографічне редагування:
наукова бібліотека РДГУ**

**Рекомендовано до оприлюднення 30.10.2025 р.
Ум. друк. арк 28,34.**

П 24 Педагогічна наука і освіта XXI століття: науково-методичний журнал. Вип. 5. / М-во освіти і науки України, Рівнен. держ. гуманіт. ун-т; упоряд.: Г. П. Пустовіт; ред. кол.: Г. П. Пустовіт, Н. О. Остапчук та ін. Рівне: РДГУ, 2025. 422 с.

УДК 37: 001 «20»

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2025

Реєстрація суб'єкта у сфері друкованих медіа:
Рішення Національної ради України
з питань телебачення і радіомовлення
№ 1870 від 11.09.2025 року
Ідентифікатор медіа: R40-06485

Суб'єкти у сфері друкованих медіа:
Рівненський державний гуманітарний університет,
вул. Степана Бандери, 12, м. Рівне, 33014, Україна;
тел.: (0362) 62-03-56
email: rectorat@rshu.edu.ua